

namen naj si meseca oktobra izbere najlepše in najtrše glavice na kratkem kocenu in srednje debelosti. Dokler še ne zmrzuje, se semenske glavice postavijo na suh kraj, pozneje pa v klet, kjer se po konci druga poleg druge postavijo. Če je klet mokrotna, tedaj gornji listi na vrhu radi zgnjijejo, kar pa nič ne škodi, da le srce za jajce debelo, zdravo ostane.

Brž spomladi, ko mrazovi prenehajo, presadijo se semenske glave na vrt v dobro pognojeno gredo. Vendar pa ne sme biti blizu ktera druga sorodna rastlina, kakor repa, ki se tudi za seme redi. Tako bi se zgodilo, da se zeljno seme izrodi, ker se te rastline med seboj plemenijo, ali ženijo. Zato je tudi tako težko dobro in zanesljivo zeljno seme dobiti.

Zeljno seme zori sred meseca avgusta. Ker pa ni vse ob enem času zrelo, zato se ne sme tako dolgo čakati, da bi bilo vse že na gredi zrelo. Prvo in najboljše bi prej izpadlo in tako pod zlo šlo.

Brž ko večji del stročičkov žolteti začne, požanjajo se stebila, na rjuhe razdevljejo in tako pusté, da še bolje dozore. Nekteri kmetovalci jih povesijo tudi v podstrešji in jih tako 4—6 tednov viseti pusté in potem seme izmanejo. Seme se v male vrečice vsuje in pod streho visé hranuje, kjer zrak do njega more. Seme kaljivost ohrani 5—6 let.

Seme se poseje na dobro gnojeno proti ostrim vetrovom zavarovano gredo v topli legi. Včasih vzamejo za to trato, ktero so jeseni dobro prekopali. V taki prekopani trati zeljne sadike kaj lepo rastejo, plevel jim ni na poti in mnogi kmetovalci pravijo, da tudi zeljne bolhe sadikam menje škodujejo. Seme se poseje v prvi polovici meseca marca ali že celo konec februarja, kakor pač vreme in druge okoliščine kažejo. Seme se z grabljami podgrabi in nekoliko v zemljo zabije. Samo po sebi se umeva, da se mora zemlja prej dobro zrahljati in plevela osnažiti. Komur je kaj saj na razpolaganje, ta naj jih s semenom vred na gredo poseje in pod zemljo pospravi. Po sajah zeljne rastlinice posebno lepo prospevajo, ravno tako, če se jim z golobjekom pognoji. Da si kdo toliko sadik priredi, da z njimi hektáro polja nasadi, treba 50—60 dekagramov semena. Pri sejanji se mora gledati na to, da se seme lepo ravnomerno poseje, nikder pregosto, nikder preredko.

Kdor od grede, iz ktere so se zeljne sadike popipale, še kak pridelek imeti hoče, naj med zeljno seme poseje korenje. Zeljnim sadikam to celo nič ne škoduje in ko so izpipane, raste korenje prav lepo. Tako delajo Elzačani, ki so razumni kmetovalci.

Če je vreme suhotno in ostri vetrovi vejejo, je dobro gredo s slamo zakrivati, po kateri se morajo, da jo veter ne razveje, kake rajlce položiti. Brž pa ko rastline iz zemlje pridejo, se mora slama odstraniti. Bolje ko vsaka druga odeja,

je pa kratek gnoj, kateri se na gredo potrosi. Tako potrošenje koristi vsaki posejati, pod gnojem zemlja bolj in delj časa vlago drži in mlade rastlinice dobijo tako tudi primerno hrano.

Ko seme iz zemlje požene, je dobro gredo z vejami in dračjem pokriti, da so tako mlade rastline zavarovane deloma nekaj proti mrazu, deloma pa proti zeljnim bolham, ki so njih najhujše sovražnice. Zoper te hude sovražnice se ne sme pozabiti gredo z pepelom potrositi. Tudi večkratno škropljenje je kaj koristno, na boljše pa, kolikor mogoče zarana posejatev. Tudi na plevel se ne sme pozabiti, kar se že samo po sebi umeje.

(Konec prih.)

Kako miši in podgane pregnati.

Amerikanci preganjajo miši in podgane na prosto s tem, da stene, pod in strope v kletih z apneno raztoplino, v kateri je obilno železnega vitrijola pridjanega, pomazejo. V vsako mišjo ali podganjo luknjo, v vsako špranjo v podu se položé kristali železnega vitrijola. Ta stvar pre popolnoma pomaga, miši in podgane iz takih prostorov hitro pete odnesó. Vsako spomlad se mora pa klet na novo z apneno raztoplino pomazati.

Konj v Gradci zaklali so lani 1053. Teh je dobil samo 43 mrzli mesar, druge so ljudje pojedli. Tudi v Mariboru imeli smo uže po dva konjska mesarja. Meso je po ceni in ljudje se mu sčasom privadijo.

Dopisi.

Od Savinje. (Celjanom.) Komaj začenjajo megle, katere so dolga leta narodno jednakopravnost pokrivalo, malo se razpihavi, že upijejo naši nasprotniki po časopisih in javnih zbirališčih da hočemo vse „slovenizirati“. Zdrava pamet kaže, da se Slovenec ne more „slovenizirati“, kakor German ne „germanizirati“. Naše pravične zahteve so le, da se mi sami v našem domačem slovenskem jeziku dobro izurimo, kakor Nемец v nemškem, in da se potem na tej podlagi leži še tujih potrebnih jezikov naučimo. Čas napreduje in zahteva, da se vsak narod na svoji podlagi izobraži. Naši nasprotniki nam tega ne privoščijo in hočejo po stari navadi nad nami gospodariti, ter nečejo sprevideti, da je za to uže prepozno. Sovražniki so nam, ker ne znajo našega jezika, in vidijo zato svoj dobiček v nevarnosti. Kaj pa gospode očete celjskega mesta v to sovražnost do nas napeljuje, da sklepe zoper naše naravne pravične terjatve delajo? Saj jih nihče ne sili učiti se našega jezika! Imajo svoje nemške šole itd. in si tako zamorejo svojo deco v slovenski deželi za tujce izrediti in jim sovražnost do sodržavljavanov vcepiti. Premislite gospodje, ker se vaši otroci ne bodo na domačih tleh domačine čutili, da vam ne bodo za to hvaležni. Njih prihodnost bo le med trdimi Nemci. — Premislite, da sedite

okolo napolujene mize, pa vendar branite pravice davkoplačilcem! Veliko pametneje bi bilo, ako bi namesto razpora delali na bratsko sporazumljenje sodeželanov. Vsaj živimo v Avstriji, katere naloga je, če hoče obstati, vsem narodom pravična biti, vse narode kot enakopravne državljane pod svojo varstvo vzeti.

Iz Veržeja. (Svečanost.) V nedeljo 30. aprila t. l. smo tukaj vmeščenje novega župnika čast. gosp. Lovrenca Janžekoviča, prav slovesno obhajali. Že na predvečer ko so se ljudje ravno k počitku spravljali, vzdrami jih 13kratni pok iz možnarjev med zbranim zvonjenjem. Ali ko zvonovi utihnejo, oglasi se muzika in igra doli po trgu pred farovž. Jednako streljanje in muzika bila je drugi den na vse zgodaj. Sedaj je vse na nogah in kar še ni bilo ovenčano, so še hitro vse opleli. Pripeljali so se č. g. dekan od sv. Jurija na Šavnici, in še 3 drugi dubovni; potem je bila slovesna sv. meša, katero so Bogu darovali novi naš pastir, med tem so streljci pridno streljali in novemu župniku čast skazali pod poveljništvom stotnika g. M. Zelenka. Cerkev in farovž sta bila krasno ovenčana od domačih deklic, katere so tudi imenovani dan opletene bile. Bog nam ohrani č. novega gospoda mnogo mnogo let zdravih in zadovoljnih.

Iz Dramelj. Sprejmi dragi Slovenski Gospodar te vrstice iz okolice naše, ker tudi ti že semkaj mnogo let v naši dušni in materialni prid dobajaš. Kakor drugod je tudi slana 7., 8., 11. in 12. t. m. pri nas, posebno po vinskih goricah v Stražah, Jazbinah in Pletovarji mnogo škodovala. V Okolici sv. Uršule so pa gorice zdrave ostale in se hvala Bogu lepo kaže. Ozimne posebno rž se lepo popravljajo, in nadejamo se dobre žetve, katere so ljudje tem boljše potrebni, ker nas je lani toča grozno zadela. Kar zadeva sadjerejo, taista pri pozameznih dobro napreduje, v obče pa je še veliko, veliko ledin, pašnikov in strmin, katere bi se lahko s sadnim drevjem zasadile posebno, ker so kupei uže večkrat popraševali in tudi predlanskim letom lepe jabelke po 1 fl. škaf plačevali; naj bi to ljudi za sadjerejo vzdramilo in vzbudilo. Najpridnejši sadjerejec pri nas je gotovo Blaže Kačičnik, kmet v Šentilji, toti je na svojem obširnem posestvi veliko sto sadunosnih dreves v lepih vrstah posadil in sasluzi občno pohvalo. Za denar je v naši okolici tudi velika stiska. V tej zadevi nam je c. kr. glavarstvo v Celji obljubilo, da se letošnje leto zavoljo lanske toče davek ne boče tako strogo iztirjeval, ker ljudje nimajo s čim plačati. Da se naj potrebnije priskrbi, vozijo ljudje les v bližnje mesto Celje, pa gojzdom na veliko škodo in kvar. Bog daj kmalu boljših časov:

Iz skalske doline. (Poboji.) V St. Janži so fantje v saboto večer, 29. aprila enega svojih tovarišev do smrti zbili, samo v sv. olje so ga č. g. župnik še djali, pa je nesrečnež izdehnil

svojo dušo. — Druga novica je pa ta, da, čez 3 leta utegne priti na dan, kdo da je bil tisti človek, ki so ga pred tremi leti tam v Št. Janži ubitega našli, Bil je Jazbečov iz Št. Janža, ki je služil pri nekem grofu na Dunaji, kot vrtnar in postrežnik, potem pa je šel na nekaj časa domu, ker pa ga nič ni bilo k grofu nazaj, je pred kratkim grof pisal sem za njim, ali tu je zdavnej segnil; preiskave so se že začele, kaj več o tem pa prilično, ko se še kaj bolj gotovega izve.

Od gornje Savinje. Slovenski Bistričani — njim na čelu Stiger in Nasko — blodijo svojo veliko-nemško domišljijo v „Tagespost“ dne 3. t. m. kako bodo namenjeni nemškutarski shod „Parteitag“ v Celji junaško podpirali in svojimi šepavimi nasveti spodnje-štajerske Slovence sleparili. Po mnogoletnem naporu so ti duševni junaki letos v začetku t. m. iznašli, da se mora s slovenskim kmetom v obče slovenski govoriti, ako se mu hoče kaj naravnost dopovedati, in da potrebujejo slovenskega časopisa, ako hočejo s pomočjo čitanja nanj vplivati. Za to njih iznajdbo bodo najbrž patent vzeli in da bo edino le njim v korist, bodo postavili med slovenske kmete svoje apostole kulturträgerje. Oh preslavni velikani! Schiller, Göthe, Humboldt, in taki se kar skrijejo pred vami. Po svetovnej nemškej vedi, katero so baje za več sto let izključljivo le za se v najem vzeli, so mislili, da daleč tam gori v presrečnem veliko-nemškem „rajhi“ vse kmete z angleščino podučujejo; zatoraj se morajo slovenski otroci dosledno v vseh šolah z edino zveličavno nemščino podučevati, a s slovenskim kmetom se mora še slovenski govoriti, ako se hoče ž njim vspesno občevati in to zaradi dobička; v sodnijah in sploh v vseh uradih pa ni treba slovenščine, ker za nemškutarske zajedavce in zatoraj tudi za celo deželo je baje najboljše, da se slovenski kmet kar nič ne zaveda svojih pravic. Tako modrost prežvekujejo nasproti nam Slovincem in da boče to ostudno prežvekavanje silnejše, se boče zbrala vsa druhal v Celji v binkošti, kjer bodo kričali iz vseh moči, da se sodnija, uradi in šole ne nalezejo za nemškutarske sleparije kužnega slovenskega jezika. Kulturträgerji bodo slovenskim kmetom zatrjevali po slovensko-bistriškem receptu, da jim nikakor ne mislijo slovenskega jezika jemati menda mesenega iz ust, sicer jim je pa vsak naroden Slovenec rogovilež, ki se predrzne v pričo nemškutarja ali privandranega Nemca slovenski govoriti. Takih izkušenj je dosti po vseh trgih in mestih na spodnjem Štajerskem.

(Konec prihodnjič.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar mudijo se v Budimpešti. Magjari tiščijo na to, da bi opravljanje Bosne in Hercegovine zopet kakšen Magjar, brčas Ludvik Tisza, brat ministerskega predsed-